

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس دینی ۳ عمومی دوازدهم - درس ۶ - سنت های خداوند در زندگی

گردآورنده: حسین سلیمانی رتبه ۳۴۰ منطقه یک کنکور تجربی ۱۴۰۴

الف) با توجه به آیات و احادیث به سوالات زیر پاسخ دهید.

(۱) آیه شریفه «و الذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین» به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟ این سنت شامل حال چه کسانی میشود؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۲) با توجه به آیه شریفه «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها ...» به سؤالات پاسخ دهید.

الف) آیه را ترجمه کنید.

ب) بنویسید این آیه مربوط به کدام یک از سنتهای الهی می باشد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۳) با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید.

مطابق خطبه حضرت زینب سلام الله علیها، در برابر یزید که فرمود: «آیا گمان برده ای حال که جای جای زمین و آفاق آسمان را بر ما گرفتی و بستی ... مایه خواری ما و کرامت توست؟!...»

الف) عملکرد و سرانجام یزید در آن زمان و رژیم صهیونیستی در این زمان، مصداق کدام سنت الهی است؟
ب) آیا فرصت دادن خداوند به آنها به نفعشان است؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۳

۴) امام صادق (ع) در روایت زیر به کدام سنت الهی حاکم بر زندگی انسان ها اشاره میکند؟

« من یموت بالذنوب اکثر ممن یموت بالاجال و من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار »

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۳

۵) آیه شریفه « قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون » به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۶) روایت « من یموت بالذنوب اکثر ممن یموت بالاجال و من یعیش بالاحسان اکثر ممن یعیش بالاعمار »

به کدام یک از سنت های حاکم بر زندگی بشر اشاره دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۷) عبارت « احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا و هم لا یفتنون » بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۸) آیه شریفه « کل نفس ذائقه الموت و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه ... » اشاره به کدام «سنت الهی» دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۹) آیه شریفه « و من جاء بالسیئه فلا یجزی الا مثلها » ، بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۱۰) مطابق سنت الهی آیه « و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض »

گشایش برکات آسمان و زمین به چه مواردی مشروط شده است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

(۱۱) با توجه به آیه « احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و هم لا يفتنون » چه کسانی مورد امتحان قرار می گیرند؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

(۱۲) با توجه به حدیث « انما المومن بمنزله كفه الميزان كلما زيد في ايمانه زيد في بلائه » چرا خداوند مؤمنان را وارد امتحان های خاص میکند؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

(۱۳) عبارت « و ما كان عطاء ربك محظورا : و عطای پروردگارت از کسی منع نشده است. » بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

(۱۴) طبق آی «و الذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين» جهاد مؤمنان در راه خدا، چه نتایجی برایشان در پی دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۱

(۱۵) امام صادق (ع) در حدیث: « ... كلما زيد في ايمانه زيد في بلائه » افزایش مراتب ایمان را با چه چیزی مرتبط می داند؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

۱۶) آیه مبارکه « و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجههم من حیث لا یعلمون... » بیانگر حاکمیت کدام سنت الهی بر زندگی انسان ها است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

۱۷) آیه شریفه « و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجههم من حیث لا یعلمون... » بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۱۸) آیه ی شریفه ی « کل نفس ذائقه الموت و نبلوكم بالشر و الخیر فتنه و الینا ترجعون » به کدام سنت الهی اشاره دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

۱۹) حدیث امام صادق (ع) « انما المومن بمنزله کفه المیزان کلما زید فی ایمانه زید فی بلائه ... » به کدام سنت الهی اشاره دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

۲۰) آیه ی شریفه ی « کلا نمد هولاء و هولاء من عطاء ربکم و ما کان عطاء ربک محظورا » بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۳۹۹

۲۱) حدیث شریف امام علی (ع) که می فرماید: « چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد. » بیانگر کدام سنت الهی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

.....

ب) درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید.

۱) تنها، سنت «توفیق الهی» عام ترین و فراگیرترین سنت الهی حاکم بر زندگی انسان ها است.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

.....

۲) امتحانات الهی تنها مختص به لحظات سرنوشت ساز و استثنایی زندگی است.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

.....

۳) آمرزش گناهان با توبه و پذیرش عبادات اندک، نمونه هایی از سنت امداد عام الهی است.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

.....

۴) آشنایی ما با نشانه های الهی و بهره گرفتن از طبیعت « از نتایج شناخت ما به سنت های حاکم بر

زندگی انسان هاست.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۱

.....

۵) براساس سنت امداد، خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه ی خودش جزا می

دهد.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

.....

ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱) در سنت ، افزایش فرصت ها و نعمت ها سبب غوطه ور شدن در گناه می شود.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

.....

۲) با توجه به آیه « و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء و الارض ... » داشتن تقوا و ایمان واقعی مردم، سبب می گردد.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۱

۳) با توجه به آیه شریفه «و الذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین» خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند، به طور خاص می کند.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۰

۴) سنگین شدن بار گناهان و حرکت تدریجی به سوی هلاکت ابدی، سنت نام دارد.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

۵) امداد خاص خداوند نسبت به کسانی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد، سنت الهی نام دارد.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

۶) با توجه به آیه ی شریفه ی « احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا و هم لا یفتنون » هرکس ادعای ایمان کند، قرار می گیرد.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

د) گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱) حدیث شریف امام صادق (ع) که میفرماید: « کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند، بیشترند.» بیانگر کدام سنت الهی می باشد؟

الف) سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او ب) سنت سبقت رحمت بر غضب

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

ه) کشف ارتباط

۱) هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافه است.)

الف) آمرزش گناهان با توبه	۱) سنت تأثیر اعمال در زندگی انسان
ب) تقویت ایمان هنگام شنیدن آیات خدا	۲) سنت توفیق الهی
ج) افزایش طول عمر با دادن صدقه	۳) سنت املاء
د) فراهم کردن امکانات و لوازم از سوی خدا برای همه افراد	۴) سنت سبقت رحمت الهی بر غضب او
	۵) سنت امداد عام الهی

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۲) هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافه است.)

۱) ... مَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ	الف) ابتلاء
۲) ... وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا	ب) امداد عام الهی
۳) ... نَبْلُوَكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً	ج) تأثیر اعمال در زندگی
۴) ... إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا	د) سبقت رحمت بر غضب
	ه) وجود اختیار در آدمی

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۳) هر يك از موارد سمت راست با کدام يك از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ دو مورد اضافه است.)

الف	ب
الف) هيچ عاقل مر كلوخي را زند؟	۱) امداد عام الهی
ب) فراهم کردن امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها	۲) تفکر و تصمیم
ج) حفظ آبروی بندگان گناهکار	۳) امداد خاص الهی
	۴) سبقت رحمت بر غضب الهی
	۵) مسئولیت‌پذیری

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۴) هر يك از موارد سمت راست با کدام يك از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ يك مورد اضافه است.)

آ) احسان پياپی خدا و پرده‌پوشي‌های او و مغرور شدن انسان‌ها	۱) سنت امداد خاص
ب) ثبت فوری اعمال نیک بندگان توسط فرشتگان الهی	۲) سنت امداد عام الهی
پ) ایجاد شرایط و اسباب برای آسان‌تر به مقصد رساندن مؤمنان	۳) سنت ابتلاء
ت) ایجاد شرایط و موقعیت برای بروز صفات درونی افراد	۴) سنت املاء و استدراج
	۵) سنت سبقت رحمت بر غضب الهی

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۱

۵) هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد

اضافه است.)

الف) از سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان	۱- سنت امداد خاص (توفیق الهی)
ب) رضایت سریع خدا از کسی که طلب آمرزش کرده	۲- سنت املاء و استدراج
ج) حمایت خدا از انسان تلاش‌گر و مجاهد	۳- سنت رحمت بر غضب
	۴- سنت امداد عام الهی

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۰

و) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۱) مطابق تعالیم دینی، «افزایش عمر در اثر صله رحم» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

۲) داشتن «روحیه حقیقت‌پری» در تقویت کدام «سنت الهی» نقش دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۳) سنت حاکم بر زندگی «معاندان و غرق‌شدگان در گناه» کدام است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۴) خداوند با چه چیزهای ما را امتحان میکند؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۰

(۵) عام ترین و فراگیرترین قانون (سنت) خداوند که شامل همه انسان ها در همه دوران ها میشود کدام است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۰

(۶) کدام سنت الهی موجب به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

(۷) عام ترین و فراگیرترین قانون (سنت) خداوند که شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود کدام است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

(ز) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

(۱) منظور از «سنت های الهی» در قرآن کریم چیست؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۲) سنت ابتلاء را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۴

(۳) مطابق سنت ابتلاء، انسان در چه شرایط و موقعیتی قرار میگیرد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۳

۴) کدام ویژگی انسان با همراه شدن فرصت ها و نعمت های الهی، او را مشمول سنت «املاء و استدراج» میکند؟ تشریح کنید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۳

۵) سنت توفیق الهی را تعریف کنید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۳

۶) توضیح دهید با توجه به سنت «سبقت رحمت بر غضب الهی» چرا راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۷) سنت ابتلاء را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۳

۸) فردی بارها در جامعه به صورت آشکار، گناه می کند و حتی از انجام آن ابراز خرسندی می نماید. با این وجود، خداوند پیوسته بر نعمت ها و امکانات وی می افزاید. «این مسأله، با توجه به کدام یک از «سنت های الهی» قابل تحلیل است؟ توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۹) سنت «ابتلاء» را به عنوان یکی از سنت های الهی، شرح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۳

۱۰) خداوند با چه چیزهایی ما را آزمایش میکند؟ به طور کامل توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

۱۱) سنت های الهی را شرح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

۱۲) توفیق به چه معناست؟ یکی از جلوه های سنت توفیق را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۲

۱۳) بنابر سنت «املاء و استدراج» انجام گناه، دشمنی و لجajt با حق چه پیامدهایی برای انسان دارد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۱۴) اگر برخی انسان ها، افزایش امکانات و نعمت های الهی برای گناهکاران را نشانه لطف الهی بدانند، با توجه به سنت املاء و استدراج چه پاسخی میتوان به آنان داد؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۱۵) با توجه به استدلال های نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش، از بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آبدهی» چه مفهومی دانسته میشود؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۲

۱۶) تفاوت میان امتحان الهی و بشری را شرح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۱۷) با توجه به سنت «سبقت رحمت بر غضب» سختگیری خدا بر برخی انسان ها چگونه تفسیر میشود؟
توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۱۸) اصطلاح سنت های الهی را تعریف کنید

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۱۹) سنت ابتلا و امداد عام الهی را با ذکر یک مورد از وجوه اختلاف و یک مورد از وجوه اشتراک آنها، با یکدیگر مقایسه کنید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۲

۲۰) سنت امداد خاص الهی را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۱

۲۱) وفور نعمت در چه صورتی نشان دهنده سنت املا و استدراج است؟

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

۲۲) مفهوم سنت «امداد خاص (توفیق الهی)» و یکی از جلوه های آن را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۴۰۱

۲۳) سنت ابتلاء را تعریف کنید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۱

۲۴) تفاوت میان امتحان الهی و امتحان بشری را توضیح دهید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۴۰۰

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم دی ۱۳۹۹

۲۵) سنت املاء و استدراج را تعریف کنید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

۲۶) یکی از جلوه های توفیق الهی را بنویسید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم شهریور ۱۳۹۹

۲۷) تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.

امتحان نهایی دینی عمومی دوازدهم خرداد ۱۳۹۹

Kanoon.Ir

پاسخنامه

الف) تدبر در آیات و احادیث.

(۱) سنت امداد خاص (توفیق الهی)، کسانی که در راه خدا جهاد و تالش می کنند. (کسانی که با نیت پاک قدم در راه حق می گذارند و در این راه سعی و تالش می کنند).

(۲)

الف) کسی که کار نیکی بیاورد ده برابر آن (پاداش) می گیرد .

ب) سنت سبقت رحمت بر غضب

(۳)

الف) سنت امالء و استدراج

ب) خیر - در حقیقت مهلت ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر میشود و با این جنایات، بار گناهشان روز به روز سنگین تر میشود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند.

(۴) تاثیر اعمال انسان بر زندگی او

(۵) علم آموزی و خردورزی

(۶) سنت تاثیر اعمال انسان بر زندگی او

(۷) سنت امتحان الهی (ابتلاء)

۸) سنت امتحان الهی (ابتلاء)

۹) سنت سبقت رحمت الهی بر غضب

۱۰) ایمان و تقوا

۱۱) کسانی که ادعای ایمان بکنند.

۱۲) برای کسب کمالات برتر آماده شوند.

۱۳) سنت امداد عام الهی

۱۴) خدا آنان را به راه های خود هدایت می کند و آنان را همراهی می کند.

۱۵) افزایش امتحان الهی - امام صادق(ع) حدیث را درباره رابطه مراتب ایمان و مراتب امتحان فرموده است.

۱۶) سنت املاء و استدراج

۱۷) استدراج

۱۸) سنت ابتلاء و امتحان

۱۹) سنت ابتلاء

۲۰) امداد عام الهی

۲۱) سنت املاء و استدراج

ب) درست نادرست.

۱) غ

۲) غ

۳) غ

۴) غ

۵) غ

ج) جاخالی

۱) استدراج، امهال، املاء

۲) نزول برکات الهی از آسمان و زمین

۳) هدایت

۴) املاء و استدراج

۵) توفیق

۶) مورد امتحان

(د) گزینه مناسب.

(۱) الف

(ه) کشف ارتباط.

(۱) الف(۴ ب) ۲ ج) ۱ د) ۵

(۲) ۱) ج ۲) د ۳) الف ۴) ه

(۳) الف(۵ ب) ۱ ج) ۴

(۴) پاسخ کوتاه

(۱) تاثیر اعمال انسان در زندگی

(۲) توفیق الهی(امداد خاص)

(۳) سنت املاء و استدراج

(۴) خداوند با هر امر خیر یا شری ما را می آزماید.

(۵) سنت ابتلاء

(۶) سنت ابتلاء

(ز) پاسخ بلند.

(۱) بر اساس تقدیر الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می پیماید. این قانونمندی اختصاص به پدیده های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسانها را هم در بر می گیرد. (قوانین الهی حاکم بر زندگی فردی و اجتماعی انسانها)

(۲) به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص کند.

(۳) در شرایط و موقعیتی که انسان، صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد.

(۴) اگر کسانی چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجajt ورزند، خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان می افزاید و آنها این فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند. یا در حقیقت، مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند.

(۵) یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق میگذارد و در این راه تلاش میکند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد.

۶) از آنجا که خداوند به بندگان خود محبت دارد، با همه آنها، چه نیکوکار و چه گناهکار، به لطف و مهربانی رفتار میکند. یعنی حتی آنجا که خداوند بر کسی سخت می گیرد، باز هم از دریچه لطف و رحمت است. یا (مانند مادری که بر فرزندش سخت می گیرد و یا در مواردی او را تنبیه میکند تا او را از اشتباه باز دارد و به هیچ وجه قصد انتقام گیری از فرزند خود را ندارد.

۷) سنت ابتلاء، یعنی قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده است مشخص سازد.

۸) سنت املاء و استدراج - اگر چنین فردی چنان در گناه پیش رود که از گناه خود خرسند باشد و با حق دشمنی و لجajt کند، خداوند بر امکانات و نعمت های او میافزاید اما او با اختیار خود از این نعمت ا در جهت افزایش گناه استفاده میکند، اینجاست که این نعمتها به صورت بلای الهی ظاهر می شود و هر روز گناهانش سنگین تر میشود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر میشود که این سنت، حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است.

۹) سنت ابتلاء به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد این عام ترین و فراگیرترین سنت الهی است که شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود و موفقیت در هر مرحله از امتحان سبب ورود به مرتبه برتر میشود. تمامی حوادث زندگی میتواند زمینه امتحان الهی باشد.

۱۰) او با هر امر خیر یا شری ما را میآزماید، بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت، از دست دادن پدر و مادر یا داشتن پدر و مادر، بارش باران یا وقوع خشکسالی و به طور کلی هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند و نحوه مواجهه ما با آنها پیروزی یا شکست ما را رقم می زند و مهیای امتحانی دیگر می سازد.

(۱۱) قانونمندی مبتنی بر تقدیر الهی که اختصاص به پدیده های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی انسان ها را نیز دربر میگیرد.

(۱۲) توفیق به معنای آسان نمودن است. یکی از جلوه های آن نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. خداوند انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند، دست او را می گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می برد. جلوه دیگر آن ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن می باشد. (ذکر یکی از جلوه ها کافی است).

(۱۳) خداوند به آنها فرصتی می دهد و بر امکانات و نعمت های آنان میافزاید و آنها این فرصت و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند. در حقیقت، مهلت ها و نعمت ها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده و باعث میشود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند.

(۱۴) دچار سنت املاء و استدراج شده اند، یعنی اینان، فرصت ها و نعمت ها را وسیله غوطه ور شدن در گناهان قرار می دهند و مهلت ها و نعمت ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر می شود و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند.

(۱۵) پدیده، نیازمند است و نمی تواند هستی بخش باشد (هر چیز که وجودش از خودش باشد، هستی بخش است).

۱۶) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بیخبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

۱۷) خداوند هنگامی که بر کسی سخت می‌گیرد باز هم از دریچه لطف و رحمت است. مانند مادری که بر فرزندش سخت می‌گیرد و یا در مواردی او را تنبیه می‌کند تا او را از اشتباه خود بازدارد و به هیچ وجه قصد انتقام‌گیری از فرزند خود را ندارد از همین جهت است که راه بازگشت گناه کار به سوی خدا همیشه باز است.

۱۸) براساس تقدیر الهی جهان خلقت قانونمند است و این قانونمندی زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را هم دربر می‌گیرد که قرآن کریم از آن با عنوان «سنت‌های الهی» یاد کرده است.

۱۹) وجه اشتراک این است که هر دو سنت هم شامل انسان‌های نیکوکار می‌شود هم افراد گناهکار و وجه اختلاف در این است که در سنت امداد عام فقط خیر و نعمت است اما در ابتلاء هم خیر است هم شر.

۲۰) در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است. یعنی خداوند، شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه سعی و تلاش میکند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. این امداد خاص خدا، توفیق الهی نام دارد.

۲۱) بنابراین صرف وفور نعمت دلیل بر گرفتار شدن به سنت املاء و استدراج نیست بلکه اگر کسی غرق در نعمت باشد و در همان حال بی اعتقاد به خداوند و دستورات او باشد، او گرفتار سنت املاء و استدراج شده است. در صورتی که انسان در دام گناه افتاده و این فرصت و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار دهد، در حقیقت مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود

شود که بار گناهان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر می شود.

(۲۲) در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است یعنی شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد این امداد خاص خداوند «توفیق الهی» نام دارد. یکی از جلوه های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است (و یکی دیگر از جلوه های این توفیق، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن است مانند یافتن دوست خوب).

(۲۳) در لغت به معنای امتحان است و در اصطلاح دینی، به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی و نادرستی آنچه را ادعا کرده مشخص سازد.

(۲۴) در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(۲۵) انسانی که به دام گناه می افتد، خداوند برای او شرایطی فراهم می کند تا توبه نماید. اما اگر او چنان در گناه پیش رود و با حق دشمنی ورزد، خدا به او فرصت می دهد و او از این فرصت و نعمت در جهت غرق شدن در گناه استفاده می کند و بار گناهانش هر روز سنگین تر شده و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شود.

(۲۶) ۱- نصرت الهی و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. خداوند، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند، دست او را می گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می برد.

۲- ایجاد زمینه ی مناسب برای رشد و تعالی شخص مومن می باشد مانند یافتن دوست خوب، شرکت در یک جلسه ی قرآنی و خواندن یک کتاب تاثیرگذار و هدایت گر (یکی از این دو مورد)

۲۷) در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم. ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

